

Zdravnik napoveduje

Strahote prihodnje vojske

V Parizu se sedaj vrši 45. kongres kirurgov, kateremu predseduje šefzdravnik francoske armade general Rouvillois. Ob začetku kongresa je predsednik imel naslednje uvodno predavanje:

»Vojska jutrišnjega dne bo naložila zdravniku polno nalogo, katerih zdravnik ne bo mogel rešiti. Ali naj vas šele spominjam, kaj je tisto, kar tako otežuje voino kirurgijo? Eno je pač to, da je v vojski silno veliko ranjencev. Vojska je gotovo strašna »epidemija ran«. Ta epidemija je tako ogromno velika, da niti presoditi ne moremo, kdaj je dosegla ali bo dosegla svoj višek. Če namreč vsaj upamo, da bi utegnili poznati namene našega vodstva, nikakor ne poznamo vseh ciljev svojega nasprotnika.

Vsekakor pa lahko rečemo, da se bo vojska začela z nenadnim napadom silnih letal, katere bodo podpirali oddelki motoriziranih vojaških čet. Za njimi pa bodo stale pripravljene močnejše

vojne enote, katere bodo samo čakale, da bodo prvi sovražnika naglo zmedli, nakar bodo še ti udarili. Napad teh pa bo v prvi vrsti naperjen na življenjska središča, katere bo sovražnik skušal razdehati, napraviti nered in paniko ter med prebivalstvom uničiti moralo. In med brnenjem motorjev ter hrumenjem granat bomo morali izvajati mobilizacijo.

Tak program zahteva veliko urnost in okretljivost. Vo se pravi, da bo treba vse vojaške sile mehanizirati ter motorizirati. Pri takem načinu bojevanja je treba izrabiti vso strelsko silo s tem, da se uvedejo avtomatična orožja. Treba je imeti tudi nove vrste orožja, katero je bilo skrivaj pripravljeno, da moremo obrezuspešiti enako orožje silo sovražnika. Tak velik program nas lahko privede do tega, da bomo morali biti pripravljeni na to, da se bodo uporabljale vse kemične iznajdbe ter celo bakteriologija za morile. Spopadle se bodo vse gospodarske sile, uničevala se bo industrija. Ta vojska bo splošna ter se bo raztegnila tudi na tiste ljudi, ki se drugače ne bodo bojevali. To je vojska vseh zoper vse. Proti takemu vojskovanju nikjer ne najdem sredstva za obrambo. Edino to bi bilo mogoče, da bi se ustanovila posebna zdravstvena mesta, katere bi morala biti nevtralna, kamor bi v splošnem viharju našli zavetje ubogi ljudje.

Ko človek vse le reči presoja, vidi, da je za zdravstveno službo nastalo novo delo, nove potrebe, katerim bo treba zadostiti. Kakor se dozdveva, bo v vojski potreba mnogo transfuzij krvi. Zato bo treba že sedaj napraviti velike rezerve strjene človeške krvi. Vojaški laboratoriji bi se morali že sedaj obrniti na vse, ki bi radi sami dali nekaj svoje zdrave krvi za take namene. Morda bo v ta namen treba organizirati celo pomožno armado takih pohabljenih ljudi, ki ne bodo prišli na bojišče, da bodo oddajali svojo kri za tisti veliki slučaj.

Kar se pa tiče strupenih plinov, je pa to vprašanje, na katero je težko odgovoriti, ker nam pač manjka vsehkušenj na tem polju. Že v svetovni vojni so bili vojaki zastrupljeni po strupenih plinih. Toda to so bili le redki slučaj. Težko morem verjeti, da bi sovražnik v prihodnji vojski puščal cele oblake strupenih plinov, ker se bo vojska pač premikala. Zato se bo sovražnik najbrž posluževal tako zvanega »mešanega streljanja« ter bo uporabljal strupeno strelivo, ki bo obenem močno razstrelivo. Da bi mogli pomagati tem ranjenim, bi morali rešiti še nešteto drugih vprašanj. Treba bo organizirati mešane sanitetne kolone, medicina in kirurgija bosta morali tesno sodelovati, treba bo novih metod za oamljanje pri operacijah ter boljše drugače negovati.

Ta francoski general je sicer še marsikaj drugega zanimivega povedal, vendar je že povedano dovolj strašno, da mora ubogi človek zaklicati: Vojske reši nas, o Gospod!

Strelec ali kaj? Znani dunajski lovec Albert Messany si je dal napraviti takle aparat, ki ga je dal montirati na svojo puško. Toda s to puško ne strelja, ampak fotografira. Na puški je vdelan fotografski aparat. Namesu da bi sprožil petelina in streljal, sproži petelina in s tem odpre zaklopko pri aparatu. Tako je ohranjen videz, da strelja. Na fotografiji se potem dobro vidi, kam bi bila žival zadeta, če bi bil možakar res streljal.

Prestrogi generalni ravnatelj

Iz Francije poročajo zanimivo zgodbo, ki se je dogodila generalnemu ravnatelju velikega podjetja. Kakor se spodobi vsakemu pravemu generalnemu ravnatelju, je strogo pazil na red in delo med svojimi podrejenimi uslužbenci. Včasih se je celo dogodilo, da je sam ob nenavadni uri šel nadzorovati svoje ljudi, kako delajo in se med delom vedejo.

Nekega dne pa je nenavadno zgodaj prišel v službo. Tedaj mu je šinilo v glavo da bi šel nadzorovati pisarno, kamor še nikdar ni pokukel. Ko je stopil v predsobo, se je silno začudil, ko je tamkaj zagledal mladega moža, ki je sleganec ležal na klopi in počel je jesti velik kos police. V svoj opravke je bil mladi mož tako zatopljen, da se za gospoda generalnega ni zmenil ni, kar mu je gospod generalni hudo zameril. Se le, ko je generalni na vso moč zakričal in ga pograbil, zakaj ne vstane, se je mladenič dvignil, toda še vedno z vso slastjo jedel svojo polico. Tako vedenje je generalnega na vso moč razkačilo. Prášal je mladeniča, kako se piše in koliko zasluži na teden. Fant je mirno povedal svoje ime ter dostavil, da zasluži 20 frankov na teden.

Generalni pri teh besedah brž seže v žep in iz njega privleče svoj zapisovalnik, napiše nanj nekaj besed, nakar iztrga list ter ga da mladeniču, naj ga ponese k blagajni, kjer mu podo nemudoma izplačali tedensko plačo, nakar naj se nikdar več ne prikaže v podjetju. Mladenec je mirno vzel kos papirja ter odšel. Generalni pa se je zadovoljno vrnil v svojo pisarno, zavedajoč se, da je opravil dobro delo, ko je takega nepridiprava vrnil iz svojega podjetja.

Druge jutro je generalnemu prišel poročat blaginjak podjetja, da je naročeno vestno izvršil, včeraj odpuščenemu možu vse izplačal, da pa žal njegovega imena ni mogel najti v seznamih uslužbencev podjetja. Pri tem poročilu je gospod generalni prebledel. Šele sedaj se je namreč zavedel, da mladenič, ki ga je včeraj odpustil iz službe, sploh ni bil nikdar v njegovem podjetju uslužben. Generalni je najbrže »odpuštil« slugo kake tuje banke, ki je v oni sobi čakal na odgovor ali kaj podobnega.

Čudna stavka

Da so ljudje že večkrat poskušali gladovno stavko ter so z gladovanjem hoteli izsiliti to, kar so si želeli, je znano. Toda še nikdar do danes nismo brali, da bi bil kdo začel stavkati s tem, da bi si bil zaprl zrak za dihanje. Tak »zračni« štrajk so začeli potapljalci v poljski luki Gdini, ki so začeli zahtevati večje plače. Ker pa njihovim zahtevam niso hoteli ugoditi, so kratkoma nekateri potapljalci oblekli svoje potapljalške obleke ter so se potopili na morsko dno. Njihovi tovariši, ki so ostali na vrhu, pa so sedaj svoje zahteve ponovili z grožnjo, da bodo takoj presekali cevi, po katerih njihovi tovariši na dnu morja dobivajo zrak, ako njihove zahteve ne bodo takoj sprejete. Ker je vse kazalo, da bodo stavkajoči to res izvršili, so jim ustregli in jim povišali plače. Nato so oni takoj zlezli iz morja ter se veseli preoblekli.

»Potem bodo ljudje mislili, da je vse natlačeno polno.«

Tem se pa nič v glavi ne vrti, ko na ameriških nebohočnikih umivajo in brišejo šipe.

Mož, ki ima skrbi za 6000 let naprej

Rektor ameriške univerze Oglethorpe se piše Thornwell Jacobs, kar si je treba zapomniti, ker je mož zasnoval velikanski načrt, ki bo dokazal svojo praktičnost šele čez 6000 let. Takole pravi, da je treba narediti: Če danes za izkopavanje starin žrtvujemo milijone in na zadnje izkopljemo le nekaj počenih črepinj, iz katerih potem sklepamo, kako so ljudje pred 2000 ali 4000 leti na zemlji živeli, moramo biti toliko uvidni, da našim znancem do stvar olajšamo. Zato je v kleti svoje univerze dal v živo skalo vsekati veliko klet, katero je zavaroval s ploščami iz jekla, ki ne rjavi. V to klet spravlja vse mogoče reči, ka-

tere hoče spraviti našim potomcem v vednost, kako smo nekdanji ljudje na zemlji živeli, kaj smo jedli, kako smo se oblačili, kakšen šport smo gojili itd. Na vrata te kleti pa je dal vrezati debele črke z napisom, ki veli, da skozi ta vrata do leta 8113 ne sme stopiti nobeno živo bitje!

Tako bodo naši znanjci čez 6000 let natančno vedeli, kakšni smo bili mi otroci 20. stoletja. Mož, ki ga mučijo take skrbi, zasluži gotovo vse naše zanimanje. Samo to je škoda, da ga ne moremo konservirati do leta 8000, da bi tedaj ljudje videli svojega dobrotnika, ki je že pred 6000 leti bil v skrbah za rje.

Španec piše bratu

V nedeljo smo prinesli nekaj odstavkov iz pisma, ki jih je svojim sinovom pisala španska mati. Danes pa lahko posrečimo s pismom, ki ga je pisal sin liste junaške Španke svojemu bratu. Pismo je datirano 26. avgusta. Kraj oddaje ni naveden, da bi sorodniki ne bili izročeni maščevanju sovražnikov. Pismo se glasi:

»Gotovo tudi ti večkrat misliš na usodo naše družine. Vsem se še dobro godi. Vsi delujejo za Boga in domovino. Skrbi nas le usoda naše sestre L., katero je vojska presenetila v Madridu. Nikakor ne moremo o njej in svojih tamkajšnjih sorodnikih kaj poizvedeti. Naša mati pa je —

hvaljen bodi Bog — tako polna največje požrtvovalnosti, da boš hvalil in slavil Boga, ko boš prebral njena pisma. Nas svoje otroke navdušuje, pripravljena je sprejeti vse trpljenje, celo kri svojih otrok daruje Bogu z navdušenjem vojaka in s prepričanjem mučenika.

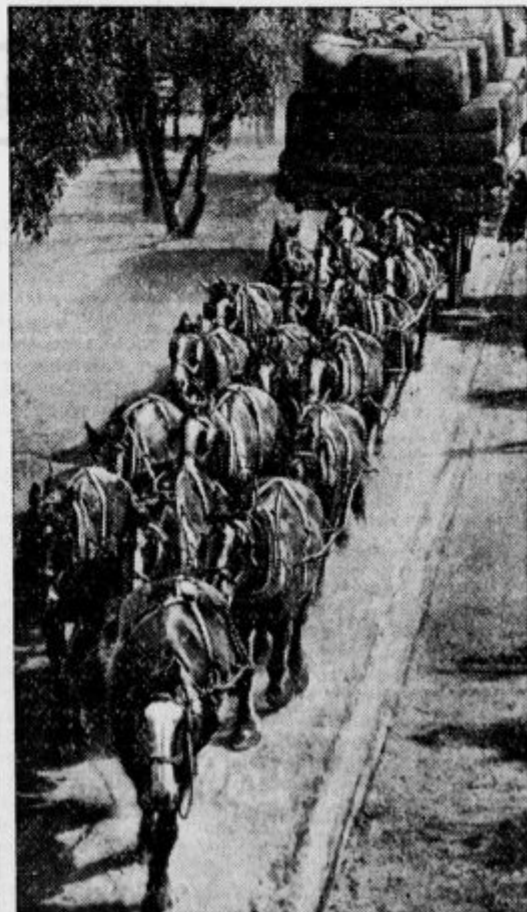
Vsi naši doma so pripravljeni na boj. E. se je na Navalperalu, med Avilo in Madridom, udeležil dveh srditih napadov. Drobce granate mu je razklal jekleno čelado. Mnogo njegovih tovarišev je padlo na njegovi strani. — I. pa je sam pripravil napad na okrajno oblast v Damplovi, ves vnet za veličino svoje naloge. Sedaj bi rad šel na Guadarrama, toda njegovi predstojniki menijo, da je bolje, če deluje v severnih krajih ter deželo čisti sumljivih ljudi. — A. je zrastlež v celega moža. Velik je, močan in pogumen. Včasih čisti vasi v okolici, včasih pa s svojo kolono koraka v Valladolid ali pa je kje na kakšni ležki straži v Avili in Navalperalu.

Naša sestra T. vodi »esquadro« ženskega oddelka naše »falange« ter kuha za vojake. Sestra C. pa ji pomaga. Oče je pri svojih 66 letih vedno zvest svoji veri ter udano prenaša vse trpljenje, katero mu povzročajo grozodejstva rdečih, odsočnost naše L. ter sorodnikov.

In mati...! Nimam dovolj besed, da bi jo mogel zadosti slaviti. Naša mati je brez dvoma največja junakinja, največja duša naše družine. Bog bodi zahvaljen za to.«

Naselbina pesnikov

Ob vasi Thomas Beach na kalifornijski obali je nastalo novo mesto, v katerem prebivajo sami pesniki. Zemljišče je dala na razpolago neka ameriška ustanova, ki se briga za ameriške pesnike in pisatelje. Tudi večino gradbenih stroškov je prevzela ta ustanova. Vsaka hiša stoji sredi velikega vrta, ki je obdelan kakor park in ki loči vsako hišo od sosedja. Tako lahko vsakdo med 500 pesniki in pisatelji te naselbine živi sam zase ter je docela ločen od svojih sosedov, seveda če tako sam hoče. Katera ustanova bo kaj takega napravila za naše pesnike in pisatelje? V naselbini slovenskih pesnikov, kakršni so danes, pa seveda ne bo smelo manjkati kavarne, kar dandanes nujno spada zraven.

Avstralsko volno v ogromnih transportih spravljajo na obrežje, kjer jo potem nalagajo na parnike, ki jo vozijo v Evropo.

300 novih bombnih letal, ki jih je sedaj dobila Italija, si je te dni ogledal Mussolini v spremstvu ministror, generalov in zastopnikov mednarodnega tiska.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 m visoka petinast vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Šofer
nekadilec, abstinent, vojašine prost, išče službo pri tovornem ali osebnem avtomobilu. — Vajen tudi drugih opravil. Naslov v vseh poslovalnicah »Sl.« pod št. 16708.

Službodobe

Šoferja - mehanika
neozjenjenega, sprejem takoj. Prešeren, Kranj. b

Postrežnico
sprejem takoj k štirilastni družini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 16702. (b)

Postrežnico
pošteno, snažno, sprejem za ves dan. — Pospravljanje parket, sob, pranje, likanje, pomoč pri kuhi. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 16741. (b)

Kleparskega pomočnika
za galanterijska dela — sprejme Josip Otorepec, Ljubljana, Za Gradom 9.

Dva čevljiarska pomočnika
za mešana dela, sprejme Kolničar Franc, Duple št. 72. (b)

14 do 16 let stara deklica
zdrava, poštena, z 2. do 4. razredi meščan. šole, po možnosti z znanjem nemščine, se išče k majhni deklici za takoj. Reflektantinja naj se javi pisмено s sliko na naslov: Beležnik, Bajmok, Dunavska banovina. (b)

Pouk

Iščem inštruktorja
v pomoč četrtoletni real. gimnazije. — Pismene ponudbe upravi »Slov.« pod sifro »Odličnjak«. (u)

Gimnazijstinja
dobi instrukcijo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Četrta gimn. razred« 16727. (u)

Posvetva

Enonadstropna hiša
velika, z gostilno, trafiko, pošto, lokalom za trgovino, daleč okrog ni nobenega trgovca, ugodno napredaj. Ponudbe po »Slov.« v Celju pod »Zelo ugodno« št. 16706. (b)

+

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam tužno vest, da me je nenadoma zapustila dobra soproga, ga.

Lucija Bergant
roj. Delakorda
soproga žel. zvanč.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 11. novembra 1936 ob 3 pop. iz mrtvaške veže pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, 9. novembra 1936.
Žalujoči soprog Janko Bergant.

Zahvala

Ob prerani smrti naše predobre in nepozabne mamice, stare mame in tašče, gospe

Marije Ponebšek roj. Tomičič
vdove po višjem finančnem svetniku v p.

se za premnoge dokaze iskrenega sočutja, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, ter vsem, ki so našo zlato mamo v tako častnem številu spremili k večnemu počitku, najiskreneeje zahvaljujem. Posebna zahvala pa velja preč. stolnemu kanoniku g. Tomažu Klinarju za njegovo požrtvovalno dušno službo, g. zdravniku dr. Antonu Breclju star za njegovo skrbno zdravniško nego, č. s. Inocenciji za njeno požrtvovalno in ljubeznivo postrežbo.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v stolni cerkvi sv. Nikolaja v četrtek, dne 12. novembra 1936 ob 8 zjutraj.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1936.

Globoko žalujoči rodbini Ponebšek in Hajnovsky.

Denar

Družabnika

z nekaj kapitala iščem za izpopolnitev in vpejavo novega, oblastveno zaščitenegega modela, premikalnega okna »Ferdo«. Vsa pojasnila daje Ferdo Primožič, Ljubljana, Tržaska cesta 13-1. (d)

Bančne, kreditne in denarne posle

kupoprodajo vrednostnih papirjev izposlujem najkulantneje takoj v gotovini.

AL. PLANINSEK,
Ljubljana — Beethovnova ul. 14/L — Telefon 35-10.

Vnajem

Lokal
za krojaško delavnico se takoj odda v centru. Poizve se: Goričar, Sv. Petra cesta 29. (n)

Velika suha klet

primerna za skladišče, se takoj odda v bližini trga. Poizve se: Goričar, Sv. Petra cesta 29. (n)

Kupujte pri naših inserentih

Planinsko koč

bo oddal v najem Gospodarski odsek Rateče-Pianica v Tamarju potom javne licitacije, ki se vrši v nedeljo, dne 15. novembra 1936 ob 13 v dvorani mlekarke zadruge v Ratečah. Vsa tozadevna pojasnila je dobili pri navođenem odboru ter na dan dražbe. (n)

SOBE

Dve krasni sobi

opremljeni, oddam boljsemu gospodu ali zakoncem. Centralna kurjava in kopalnica, lift, bližina pošte. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 16582. (s)

Dve sstanovalki se sprejmeta, Nunska ulica 5 (Polakov vrt). (s)

Objave

V upravi »Slovenca« dvignite sledeče ponudbe:

Dobre obresti,
Dve osebi 15915,
Koncertni planino 15475,
Lokomobila 15629,
Marljiv 15353,
Nakupovalec 14874,
Novost za vsakega 16158
Parcela 15573,
Potrebno takoj le 40.000
Praktična zamisel,
Pridna 16230,
Solidna 15703,
Trafika 13885,
Uradnik 15119,
Vinogradska točilnica 12440,
V Ljubljani 15000,
Za stanovanje in hrano 13864,
Zdrav in pošten 15940,
Zmožna vsake konkurence 15192,
»25.000«. (s)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Tinček in Tonček v Atlantidi

204.

Zdaj rešuje Tinček gorilo.

Ko je Tinček videl, da je gorila v smrtni nevarnosti, se je grozno prestrašil. Vedel je, v kakšno neprecenljivo pomoč mu je bila in mu še bo na vseh njegovih pustolovnih potih. Prava sreča je bila, da je imel še vedno peroti na sebi. Z največjo naglico je svignil za padajočo gorilo navzdol.

Prehitel je gorilo med padcem, široko razpel perotnice in se spustil pod njo, da je gorila med padcem čepela na njegovih ozkih ramah. Na ta način je njen padec znatno ublažil.

+ Dotrpel je danes zjutraj naš ljubljani, skrbni soprog, tata, brat in svak, gospod

ANTON ŽERJAL

inšpektor Pok. zavoda in rez. pešad. kapetan I. klase

previden s tolažili svete vere, star 56 let.

Pogreb našega draga pokojnika bo v sredo ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta 22 k Sv. Križu.

Ohranite mu blag spomin!

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 12. novembra ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, dne 9. novembra 1936.

Lizika, soproga; Tonček in Mimica, otroka in vse ostalo sorodstvo.

+

Vodstvo in uprava javne bolnišnice v Slovenjgradu naznanjata, da je gospod primarij

DR. VINKO ŽELEZNIKAR

upravnik in šef kirurškega oddelka javne bolnišnice v Slovenjgradu in rezervni sanitetni kapetan I. klase itd., odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje

dan, po kratki bolezni, nepričakovano umrl.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 11. novembra 1936 ob 4 popoldne na mestno pokopališče v Slovenjgradu.

V Slovenjgradu, dne 9. novembra 1936.

Vodstvo in uprava javne bolnišnice v Slovenjgradu

+

Dotrpela je, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, naša predraga mama, gospa

Alojzija Pipan roj. Urbančič

Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 10. t. m., ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Podlimbarskega ul. 15, na pokopališču k Sv. Križu. — Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo, dne 11. t. m., ob pol sedmih zjutraj v farni cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

Vsem, ki so blago pokojnico poznali, jo priporočamo v molitev.

Ljubljana - Beograd, dne 9. novembra 1936.

Ivan, soprog. Adolf, Franc in Albina, otroci.
Danica roj. Stojanovič, snaha. Darko, vnuček.

Vsak naročnik »Slovenca« je zavarovan! Naročite »Slovenca«

+

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je naš dobri predstojnik, gospod primarij

DR. VINKO ŽELEZNIKAR

upravnik in šef kirurškega oddelka javne boln. v Slovenjgradu

dan, po kratki bolezni, nepričakovano umrl.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 11. novembra 1936 ob 4 pop. na mestno pokopališče v Slovenjgradu.

Blagega pokojnika bomo obdržali trajno v lepem spominu. V Slovenjgradu, dne 9. novembra 1936.

Zdravniki in uradništvo javne bolnišnice v Slovenjgradu.

+

Umrta je naša dobra mama, stara mama, tašča, sestra

Junc Marija roj. Kastelic

vdova po finančnem respicijentu

dne 9. novembra v 75. letu starosti.

Pogreb blagopokojne bo v sredo, dne 11. novembra t. l., ob 2 popoldne izpred hiše žalosti, Dvořakova ulica 3, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. novembra 1936.

Josip Junc, sin; Milka, snaha; Miloš in Alenčica, vnuka — in ostalo sorodstvo.

+

Umrta je naša srčnoljubljena mama, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Ravnikar

vdova po pošt. poduradniku

Pogreb naše ljubljene mamice bo v torek, dne 10. novembra 1936 ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti Poljanski nasip št. 16 na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1936.

Žalujoči: Ana, hčerka; Tone in Vinko, sinova; Fani Ban, sestra; Ružica, Vinči, Bruno, Marjanca, vnuki in vnukinje in ostalo sorodstvo.